

Koncepce vedení a rozvoje školy

Základní škola a Mateřská škola Nučice, okres Praha – západ, příspěvková organizace, Kubrova 136, 252 16 Nučice

Vypracoval: PaedDr., Mgr. Pavel Schneider, duben 2019,

revize duben 2023

Koncepce školy musí vycházet z celonárodní koncepce, která je popsána v Národním programu rozvoje vzdělávání v České republice a z jejího rozpracování ve Strategii rozvoje školství do roku 2020, ze zákona o vzdělávání, který z tohoto programu vychází a z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v České republice. **Revize koncepce vychází ze zkušeností 4 posledních let a z nových dokumentů Koncepce 2030+, malá revize RVP 2021 a dalších. Záměry z roku 2019 byly velmi silně ovlivněny coronavirovou krizí, kde byly úplně jiné priority. Na toto období reagovala škola ve výročních zprávách a v příloze školního řádu o dálkovém vzdělávání.**

Kurikulární reforma

Na základě zákona o vzdělávání a Národního programu proběhla v českých školách kurikulární reforma. I na ZŠ a MŠ Nučice byly vypracovány Školní vzdělávací programy. Koncepce rozvoje školy musí vycházet z těchto programů a zároveň musí počítat s jejich aktualizací podle stále se měnících podmínek. Tyto aktualizace musí být tvořeny kolektivně, rozsáhlou spoluprací týmu pedagogických pracovníků školy, musí být diskutovány s rodiči, žáky, zástupci zřizovatele a dalšími partnery. Velmi dobrým prostředkem pro komunikaci s veřejností a zřizovatelem je činnost školské rady a sdružení rodičů školy. Je nutné vycházet ze zkušeností pedagogických pracovníků školy, navázat na ně a rozvinout je. Je třeba využít zkušeností pedagogického týmu se vzdělávacími programy i se zkušenostmi z inovativní pedagogiky (Daltonský systém, metoda instrumentálního obohacování, projektové vyučování, výuka v autentickém prostředí, otevřená škola, programové vyučování, práce s ICT, rozvoj nových gramotností, ekologická a environmentální výchova apod.).

V roce 2023 se připravuje nový školní vzdělávací program na základě změny RVP s výukou nové informatiky. Škola bude vyučovat informatiku podle nového RVP a ŠVP od 1.9.2023 od 4. do 9. ročníku. Podařilo se nám vytvořit systém propojující kmenové zaměstnance školy

s externím odborníkem na tuto oblast. Do zahájení výuky dokoupíme potřebné učební pomůcky a upravíme učebnu – s případnou druhou etapou v roce 2024.

Škola se zapojila do projektu nový dějepis, a i v ostatních předmětech podporuje inovativní metody.

Hojně využíváme projektové vyučování, jehož výstupy se používají i k výzdobě školy. Každý učitel používá paletu metod, z níž vybírá nejvhodnější pro daný věk žáků, typ učiva a potřeby každého dítěte.

Zdůrazňujeme individuální přístup ke každému dítěti, snahu o individuální rozvoj každého dítěte a dosažení co nejvyššího možného rozvoje každého žáka.

Používáme známkování, ale prosazujeme současné ústní hodnocení a individuální práci s žákem. Cílem není známkování, ale rozvoj dítěte a uplatnění žáka v dalším studiu a životě.

Na základě vytvořeného týmu pracovníků školy je třeba vypracovat plán evaluačních a autoevaluačních procesů, na jejichž základě bude vypracována a přijata strategie rozvoje školy.

V dubnu – červnu 2023 bude provedena evaluace školy u učitelů a rodičů. Průběžně se práce školy hodnotí na jednáních školního dětského parlamentu a rodičovského parlamentu (dvakrát ročně).

Komunitní škola

Probíhající reforma školství vychází z předpokladu rozvoje učící se informační společnosti. Škola dle tohoto konceptu by měla být otevřená veřejnosti, a to jak v přístupech, tak fakticky. Škola by se měla stát kulturním a vzdělávacím centrem okolí – komunitní školou. Zde je nutné navázat na dobrou práci současného pedagogického týmu, pokračovat a případně rozšířit využívání sportovišť a odborných učeben veřejností. Tuto činnost koncipovat jako vedlejší činnost podle zákona o rozpočtových pravidlech. Těžištěm v této oblasti je spolupráce s místními spolky a zřizovatelem.

Byl ustaven rodičovský parlament, který 2 x ročně probírá důležité otázky školy. Osvědčily se pravidelné týdenní pracovní schůzky se zřizovatelem.

Sportoviště jsou využívána v maximální možné míře pro organizované skupiny dětí i dospělých. Je otevřeno i hřiště pro neorganizované skupiny žáků školy. Pořádáme akce pro veřejnost – trhy, dílničky, soutěže, karnevaly, výstavy, školní ples...

Image školy

Součástí práce školy směrem k veřejnosti je i vytváření image školy. Je možné využít umístění školy, která je školou v rozvíjející se širší metropolitní oblasti Prahy, v oblasti s bohatou historií i potenciálem průmyslovým i environmentálním. Přitom si však škola zachovává charakter školy malé, rodinné, vesnické. Je možné posilovat vztah žáků školy ke škole a k místu, kde žijí. Toto zaměření je možné využít i při volnočasových aktivitách a mimoškolní činnosti. Na základě dobře vytvořeného image školy je možné oslovovat rodiče v souvislosti s přijímáním budoucích žáků, školu je nutné zviditelnit, propagovat její silné stránky a odlišnosti od škol v okolí.

I v rámci šablon II byly zorganizovány projektové dny, mezi úspěšné patří vytvoření dvou výukových panelů žáky školy na dětském hřišti v obci. Připravujeme dětskou grafitti výzdobu hřiště SK Nučice a osazení okolí hřiště ptačími budkami a výukovým panelem.

Škola jako informační centrum

Principy informační společnosti počítají s rozvojem informačních technologií, v prostředí školy je proto nutné se zaměřit na zvýraznění činnosti školní knihovny a postupně změnit její charakter na informační centrum (knihovna, videotéka, fonotéka, databáze výukových programů, centrum rozvoje digitální gramotnosti). Využívání moderních technologií by se mělo stát přirozenou každodenní součástí školního vyučování i řízení školy. Dobrým krokem je aktuální zřízení nové ICT učebny a monitorovacího a odemykacího systému.

V celé škole je přístup na wifi, ve výuce se postupně rozšiřuje využívání přenosných elektronických zařízení, včetně vlastních. Byly koupeny nové regály do knihovny a pravidelně je rozšiřován knihovní fond. Byla zahájena spolupráce s nově vzniklou obecní knihovnou.

Nepodařilo se nám dostatečně využívat 3D tisk a VR. Částečně jsou tyto technologie využívány v kroužku informatiky. Potýkáme se s problémem získání odborně zdatných pracovníků v této oblasti.

Zájmové vzdělávání a vzdělávání mimo vyučování

Podle tohoto konceptu by škola měla působit i v oblasti volného času. Je nutné zachovat a případně rozšířit současný systém nepovinných předmětů, kroužků a zájmových aktivit, pokračovat ve spolupráci se spolky pracujícími v této oblasti a podporovat aktivity školní družiny a školního klubu.

V roce 2022 jsme rozšířili školní družinu o jedno oddělení a ustavili funkci vedoucí školní družiny. Činnost družiny a její aktivity se výrazně zlepšily – i když vedoucí družiny na konci školního roku 2022/23 odchází, očekáváme, že nová vedoucí na tento trend naváže.

Očekáváme i postupné zlepšení elektronizace řízení družiny a spolupráce s rodiči.

Provoz školního klubu se nám zatím nepodařilo obnovit. Jdeme zatím cestou podpory mimoškolních kroužků.

Vzdělávání dětí a žáků se specifickými potřebami

Tyto děti a žáci vyžadují respekt a specifický přístup. Nejde jen o pomoc a podporu dětem a žákům se zdravotním omezením nebo ze sociálně a ekonomicky znevýhodněného prostředí ale i o podporu nadaných. Tato podpora je možná využíváním služeb pedagogicko - psychologické poradny a dalších partnerů, spoluprací se speciálními školami a pracovišti, efektivní činností školního poradenského pracoviště s úzkou spoluprací vedení školy s výchovným poradcem, kariérním poradcem, školním psychologem, školním etopedem, asistenty pedagoga a učiteli. Samozřejmou podmínkou poskytování efektivní podpory je spolupráce s žáky a jejich rodinami. Možností jak nastavit podporu rovných příležitostí je i zřízení sociálního fondu školy. Cílem snažení by měla být kvalitní, vnitřně diferencovaná škola, která nabídne co nejlepší podmínky pro všechny žáky.

V této oblasti i v oblasti prevence rizikových faktorů (prevence sociálně patologických jevů) je nutné dále podporovat partnerství s grantovými a neziskovými organizacemi, dětmi a rodiči. Předpokladem pro řešení těchto problémů je i dobrá kultura školy, dobrá atmosféra a neohrožující prostředí školy.

V roce 2019 začalo i díky šablonám a spoluprací s MAS pracovat školní poradenské pracoviště, byly ustaveny pozice kariérního poradce, speciálního pedagoga a školního psychologa. Činnost pracovníků těchto pozic se velmi osvědčila. Součástí týmu je i výchovná poradkyně, koordinátor preventivních aktivit a ředitel školy. Schůzky probíhají pravidelně jednou měsíčně a dále podle potřeby.

Rozšířil se počet asistentů pedagoga. Postavení asistenta pedagoga vnímáme jako součást týmu pedagogických pracovníků ve škole i třídě, jeho role je opravdu pomoc učitelům ve zvládnutí třídy s žáky s podporou...

Ustavili jsme pozice ukrajinského asistenta pedagoga a učitelky češtiny jako druhého jazyka.

V oblasti péče o děti s nadáním podporujeme účast v olympiádách a soutěžích, za úspěch v soutěžích udělujeme pochvaly a zřídili jsme nástěnky úspěchů v soutěžích a olympiádách a nástěnku pohárů.

Žáky školy podporujeme v jejich mimoškolních aktivitách.

Kultura školy

Kulturu školy ovlivňuje i úprava školy a okolního prostředí, sportovní a relaxační zázemí, kvalitní školní jídelna a celkový život školy na základě respektování zdravého životního stylu. Z toho vyplývá i zaměření na další průřezová témata – environmentální a multikulturní výchovu. Prvkem, který rozvíjí kulturu školy, a je přímo dílnou demokracie, je činnost dětského parlamentu.

Od ledna 2023 byla zprovozněna schránka důvěry pro žáky. Činnost dětského parlamentu probíhala do ledna 2023 jednou měsíčně o velké přestávce od 1.1.2023 jsme činnost zintenzivnili a schůzky probíhají jednu hodinu měsíčně. Děti se podílí na organizaci mezitřídní soutěže a dalších akcí.

Hlavní silnou stránkou školy je rodinný, otevřený charakter vztahů mezi učiteli i dětmi. Známe se navzájem a snažíme se si vzájemně porozumět a pomoci.

Všechny třídy odjíždí každý rok na vícedenní výlet – školu v přírodě, každý rok organizujeme lyžařský kurs a jednou za dva roky poznávací výlet do Velké Británie. Tyto akce a další mimoškolní aktivity přispívají k rozvoji kvality kolektivů tříd i školy.

Financování a materiální zabezpečení – ekonomická rozvaha

Předpokladem pro splnění výše popsaných principů je finanční a materiální zabezpečení činnosti školy, možnost pořizování moderních učebních pomůcek podporujících aktivní činnosti dětí a žáků, vybavení v oblasti informačních technologií a reprografických a prezentačních technologií.

Práce podle školních vzdělávacích programů je náročná v oblasti odměňování pracovníků i změně přístupu k používání učebnic a dalších textů a povede k nutnosti tvorby či k reprodukci učebních pomůcek. To vše přináší tlak na rozpočet školy. Je proto nutné tyto problémy řešit se zřizovatelem školy i ministerstvem školství, respektive obcí s rozšířenou působností a dalšími orgány. Je nutné volit takovou organizaci školy a její vnitřní strukturu, aby byla efektivní v oblasti výchovně vzdělávací i ekonomické. Pokud budou dodrženy principy nového financování škol, měly by být vytvořeny předpoklady pro naplnění těchto cílů.

Sdružením prostředků zřizovatele, státu, dotačních programů, neziskových organizací a dalších subjektů a při podpoře vedlejší činnosti školy je možné zajistit ekonomicky zdravé hospodaření.

Z hlediska financování ze strany státu došlo k nepříjemnému snížení prostředků na ONIV, což ve spojení se zvýšenou nemocností a dalších faktorů (např. povinnost placení dopravy na plavání a další akce) vede k velkým problémům při financování této oblasti.

Účelové prostředky na vybavení pomůcek pro informatiku a přenosná el. zařízení a podpora doučování určitě škole pomohlo, máme však obavy z udržitelnosti.

Velmi dobrá je spolupráce s obcí v oblasti investic a účelově vázaných prostředků:

Dvě počítačové učebny, dvě odborné – kmenové učebny v mini škole, oprava družiny v miniškole, nová učebna přírodovědných předmětů, nová učebna v malé škole, velká oprava střechy v malé škole, interaktivní tabule a další pravidelná obnova a nákup nových pomůcek, pravidelná obnova technického zařízení kuchyně a kotelen, pravidelná obnova počítačů a nábytku tříd, nové prvky na zahradě družiny, nová zahrada a dva velké herní prvky v MŠ, zavedení wifi a dalších elektronických systémů...

Naopak se nám nepodařilo obec přesvědčit o nutnosti změny financování běžných provozních prostředků a snížení administrativní náročnosti financování.

Obci se s naší spoluprací podařilo vypracovat plán investic pro navýšení kapacity školy a zlepšení školního prostředí. Bohužel bychom ale potřebovali rychlejší řešení problému...Máme obavy z nárůstu zájemců o školu i školku, kterou budeme obtížně uspokojovat.

Další rozvoj pedagogických pracovníků

Současný překotný vývoj společnosti přináší vyšší nároky na vzdělávání pedagogických pracovníků, jejich spolupráci a vytváření týmů. Je nutné vytvořit plán vzdělávání, který bude reflektovat nové výzvy. Je třeba se zaměřit na změnu postojů, pedagogických dovedností a péči o individuální rozvoj pracovníků školy. Je nutné efektivně nastavit systém hospitací, evaluací a autoevaluací pedagogických pracovníků.

Systém hospitací byl nastaven. Hospitují ředitel školy, obě zástupkyně a výchovná poradkyně. Vylepšit musíme administrativní podporu hospitací. Problémem je nedostatek času vedení školy na tuto činnost. Dochází však k desítkám neoficiálních rozhovorů, porad a podobně, které patří k běžnému životu školy a k běžné formě podpory méně zkušených učitelů. Tyto aktivity jsou však nedoložitelné.

Obecně je obtížné možné získávat kvalifikované učitele. Využíváme pomoci asistentů pedagoga a kvalitní asistenty pedagoga pověřujeme i výukou. Obtížné je potom i získávání dodatečného vzdělávání těchto učitelů. V dalším období musíme zdokonalit systém uvádějících a provázejících učitelů – čekáváme i legislativní a finanční pomoc státu v této věci.

Na základě aktivity některých učitelů byla založena rozvojová watsupová skupina učitelů sloužící sdílení dobré praxe. Zkoušíme i přenos poznatků jednotlivých učitelů – účastníků externích školení pro další učitele v rámci mimořádných setkání učitelů.

Stejně jako u žáků zdůrazňujeme individuální přístup ke každému pracovníkovi, snahu o individuální rozvoj každého pracovníka a dosažení co nejvyššího možného jejich rozvoje.

Přechod dětí a žáků mezi MŠ a 1. a 2. stupněm ZŠ

Výhodou jednotného vedení MŠ a ZŠ je snazší přechod dětí do ZŠ, předpokladem je úzká spolupráce mezi pedagogickými pracovníky MŠ a ZŠ a zapojení dětí, žáků i rodičů do života školy jako celku. Podobně je nutné přistupovat k přechodu žáků na 2. stupeň ZŠ, včetně žáků z neúplných škol v okolí a spolupráce s jejich učiteli, žáky i rodiči.

Spolupráce ZŠ a MŠ je na denní bázi. Osvědčily se například i návštěvy žáků ZŠ v MŠ, hrani divadla, společné nacvičování vystoupení apod.

Vzhledem ke kapacitě školy a zaměření na děti pouze z Nučic nemůžeme rozvíjet spolupráci s okolními málotřídními školami.

Hodnocení kvality školy, přijímací řízení na střední školy

I když školní vzdělávací programy kladou důraz na rozvoj kompetencí dětí a žáků, při přijímacím řízení na střední školy se stále více přihlíží k vědomostem žáků. Vzhledem k tomu, že především rodiče hodnotí školu často spíše podle výsledků přijímacího řízení, je nutné posilovat tuto oblast vzdělávání, především v rámci disponibilních hodin přípravy na přijímací zkoušky u žáků 5. a 9. ročníku. Kvalitnímu hodnocení žáků i školy může pomoci využívání testovacích metod (např. Inspi set České školní inspekce, Scio, Kalibro) v průběhu celé školní docházky. Zároveň je nutné zdůrazňovat, že žáci musí dodržovat pravidla, že kromě práv existují i povinnosti, a že žáci mohou dosáhnout jakýchkoli cílů pouze se zapojením snahy a píce.

Zúčastnili jsme se povinných testování. Kromě toho spolupracujeme i s AV a společností Kalibro. Pro další období chceme více využívat testování INSPIS. Pravidelně pracujeme s výsledky přijímacích zkoušek.

Přípravu na přijímací zkoušky provádíme při běžných hodinách i v rámci kroužků.